

Dagens Nyheter

KULTUR&NÖJE.

Scenrecensioner

Göteborgs dans- & teaterfestival: "C'est du chinois" på Världskulturmuseet, Göteborg

Publicerat 2010-08-26 11:44

Siping Yao och Nucheng Lu spelar pappa och mamma – båba och måma på mandarin.

Den ungersk-amerikanska regissören Edit Kaldors familjedrama är också en kurs i kinesiska laddad med uttryck för sorg och längtan.

Till det mest spännande under den förra Dans- & teaterfestivalen i Göteborg 2008 hörde några föreställningar som drev publikens deltagande så långt att den helt fick byta plats med skådespelarna. I programmet för årets festival är frågan om publiken än mer utbyggd. Och till de mest raffinerade exemplen hör den ungersk-amerikanska regissören Edit Kaldors "C'est du chinois" (det franska uttrycket för "rena grekiskan"). En föreställning om möjligheten eller omöjligheten att kommunicera som ställer fem kinesiska medborgare på scenen som under en och en halv timme ska lära publiken tala och förstå mandarin. Och som lyckas med det. Eller misslyckas – beroende på hur man ser det.

En person i publiken får läsa upp ett meddelande på engelska om vad föreställningen ska gå ut på och vilka de är: familjen Yao-Lu från Shanghai – båba (pappa) måma (mamma), gege (storebror), didi (lillebror) och taitai (sonhustru) är nyligen anlända till

Europa och ska försörja sig på att sälja dvd:n "Ni hao!", som är en snabb språkkurs i mandarin.

Med hjälp av vardagliga föremål och tydlig gestik börjar kursen och publiken uppmanas att härma orden efter tonen av en liten visselpipa. Det är disciplinerat och närmast en parodi på en auktoritärt konservativ undervisningssituation där inget kan hända utanför ramarna.

Vi lär oss kända kinesiska begrepp som "kung fu", "tofu" och "feng shui" och blir smått lättade av att det inte var värre. Och inlånade ord för "kaffe" och "choklad" som nästan låter likadant som i resten av världen.

Men laddningen ökar när ord för "tid", "tårar" och "älska" dyker upp. Och utan att man riktigt märkt det är språkkursen förvandlad till ett familjedrama. Om längtan, kärlek och ensamhet. Om exilens sorg och avskurenhet. Vi ser allt tydligare mammans behärskade rörelser, den äldste sonens hopplösa affärsmannaidentitet, den yngste sonens destruktiva pansar och sonhustruns ovilja att skaffa barn med sin kinesiske man för att i stället integrera sig i den västerländska kulturen – hennes svärmor kallar henne föraktfullt för "xipi" (hippie). Samt inte minst pappan – den före detta skådespelaren inom traditionell kinesisk teaterkonst som visar oss ett fotoalbum med bilder på sig själv vid sidan om Gregory Peck.

Vid föreställningens slut säljs dvd:n vid utgången med lika glatt humör som när det hela började. Man betalar och det är över. Men på väg hem formar sig munnen ännu en gång till ett språkljud som man aldrig tidigare uttalat och då anar man att man lämnat en föreställning som kanske kommer att fortsätta i en så länge man lever.

Martin Nyström
teater@dn.se